

Parkanon kaupunki
Ympäristönsuojelu
(sähköpostitse)

Viite: Lausuntopyyntö yhteislupahakemuksesta, Metsähallitus Metsätalous Oy, Maa-ainesten otto, Vapunvuoren maa-aineksen ottoalue, 581-893-1-5, Vahojärven valtioneen, Vahojärvi, Parkano

Asia: **Lausunto yhteislupahakemuksesta, Metsähallitus Metsätalous Oy, Maa-ainesten otto, Vapunvuoren maa-aineksen ottoalue, 581-893-1-5, Vahojärven valtioneen, Vahojärvi, Parkano**

Parkanon kaupunki on pyytänyt ELY-keskuksen lausuntoa Metsätalous Oy:n ympäristöluvan yhteislupahakemuksesta koskien kiinteistöä 581-893-1-5. Alueelle haetaan lupaa harjoittaa kallion louhintaa ja louheen murskausta. Parkanon kaupunki on myöntänyt kohteelle 13.6.2016 tehdyllä päätöksellään maa-aineslupa 10 vuodeksi. Lupa on edelleen voimassa ja sen viimeinen voimassaolopäivä on 12.6.2026. Uutta yhteislupaa haetaan siksi, että nykyisen luvan aikana tehty louhinta- ja murskaustoiminta vaikuttaisi kestoltaan ylittävän 50 päivää. Tässä yhteislupahakemuksessa on tarkoitus laajentaa aluetta pohjoisen, idän ja etelän suuntaan.

Lupaa haetaan 15 vuodeksi. Louhintaa ja murskausta tehtäisiin keskimäärin 2-4 vuoden välein, maksimissaan 3-8 viikkoa kerrallaan. Räjähätyksiä on noin 1-2 kertaa/murskauskerta. Tuotteita kuljetetaan noin 10-20 autokuormaa päivässä. Alueella liikennöidään pääosin maanantaista perjantaihin klo 6.00-22.00 välisenä aikana ja tarvittaessa myös lauantaisin klo 8-20. Kuljetuksia ja kuormausta ei tehdä sunnuntaisin eikä arkipäivinä. Alueella ei tehdä työkoneiden huoltoja tai pesuja. Työkoneet säilytetään varikkoalueella. Murskauskalustoa varten alueella varastoidaan maksimissaan 3 m³ polttoainetta murskausajankohtina.

Louhittavan kallion määrä on yhteensä noin 53 000 m³ eli 106 000 tonnia koko toiminnan aikana. Ottamisalueen pinta-ala on 3,44 hehtaaria ja louhinta-alueen 2,33 hehtaaria. Vuosittainen ottomäärä on riippuvainen kysynnästä. Kiviainekset tulevat yksinomaan Metsähallituksen omaan käyttöön ja ne käytetään lähinnä metsäautotiestön ylläpitoon ja uusien teiden rakentamiseen. Aineksia ei myydä ulkopuolisille. Alin suunniteltu ottotaso on N2000 +155,30. Mikäli pohjavettä havaitaan, ottamista ei uloteta alemmaksi kuin tasolle, joka on vähintään kaksi metriä havaittua pohjavesipintaa ylempänä.

Ottamisalueen länsireunalla on kiviaineksen käsittely- ja varastointialue. Varastokasoja voidaan siirtää myös valmiiksi louhitulle pohjalle sitä mukaa, kun louhinta etenee. Louhinta-alueelta poistetut pintamaat varastoidaan alueen itä-, etelä- ja länsireunoille. Pintamaat hyödynnetään louhinnan päätyttyä alueen ennallistamiseen.

Pysyviä rakennuksia tai rakenteita ei alueelle sijoiteta, mutta ajoittain toistuvaa melko lyhytaikaista kiviainesten jalostusta varten paikalle sijoitetaan murskaus- ja seulontalaitteita. Ottamisalueelle ei tulla tekemään pinnaltaan tiiviitä alueita, jolloin suurin osa alueelle satavasta vedestä pidättyä ottoalueen pintaosiin ja haihtuu.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Pirkanmaan ELY-keskus on tutustunut vireillä olevaan hakemukseen ja lausuu seuraavaa:

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen voi alueella olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, vesilain tai luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa.

Luonnon- ja ympäristönsuojelu

Lähin Natura 2000-alue on Seitseminen, joka sijoittuu ottoalueen koillispuolelle noin 5,5 km etäisyydelle. Lähin yksityisten mailla sijaitseva luonnonsuojelualue on Vahojärven rannalla sijaitseva Vanhatalon metsä, joka sijaitsee noin 4 km etäisyydellä alueesta.

Lähin asuinrakennus sijaitsee ottamisalueesta 1,6 km etäisyydellä, Vahojärven rannalla. Saman järven rannalla sijaitsee myös useita lomarakennuksia, joista lähin on noin 1,2 km etäisyydellä ottamisalueesta. Ottamisalueesta etelään sijaitsee myös loma- ja asuinrakennuksia, lähin lomarakennus on noin 2,3 km etäisyydellä.

Paikkatietoaineistojen perusteella alueella ei ole mainittavia lajihavaintoja, ja luonnonsuojelualueet ynnä muut luontokohteet sijaitsevat kaukana ottamisalueesta. Ottamisalueen läheisyydessä ei sijaitse ELY-keskuksen tietojen perusteella sellaisia luontoarvoja, jotka pitäisi erityisesti huomioida ottotoiminnassa.

Melu, tärinä ja pöly

Kiviaineksen otosta melua syntyy porauksesta, räjäytyksistä, murskauksesta, seulonnasta, varastoinnista, lastauksesta sekä kuljetuksista. Murskauslaitos tulee sijoittaa kullakin käyntikerralla murskattavaksi tarkoitetun kohteen läheisyyteen rintauksen eteen. Toiminnan meluvaikutuksia tulee vähentää laitteiden koteloineilla. Toiminta-alueella sijaitsevia varastokasoja voi hyödyntää meluvalleina.

Toiminnan aikana pölyä syntyy kiviaineksen käsittelystä, murskauksesta, varastoinnista, kuormauksesta sekä työmaaliikenteestä. Pölypäästöjä tulee pyrkiä hillitsemään murskauslaitoksen koteloineilla, kiviaineksen putoamiskorkeuden säätelyllä sekä murskattavan kiviaineksen kastelulla tarpeen tullen. Tarvittaessa alueelle kulkevaa sorapintaista tietä tulee kastella pölyämisen estämiseksi.

Toiminnan aikaisista melu- ja pölypäästöistä ei arvioida aiheuttavan merkittävää haittaa lähimmille asukkaille. Melu- ja pölypäästöjä on kuitenkin hyvä pyrkiä minimoimaan kaiken toiminnasta ympäristöön kohdistuvan haitan vähentämiseksi.

Pinta- ja pohjavesien suojelu

Ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Pohjavedenpinnan päälle on jätettävä vähintään kahden metrin vahvuinen suojakerros. Ottoalueen pohja tulee kaltevoida niin, ettei alueelle synny pintavesialtaita. Käsittelemättömiä hulevesiä ei saa päästää suoraan ojiin tai

vesistöihin, vaan ne tulee imeyttää maaperään. Vaihtoehtoisesti hulevesille tulee rakentaa laskeutusallas ennen ojiin johtamista.

Vesien tarkkailu

Ojastoon johdettavien vesien laatua tulee tarkkailla ylivirtaamakausina keväällä ja syksyllä. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää tarkempi kuvaus vesien johtamisesta. Vesinäytteistä on tutkittava ainakin seuraavat ominaisuudet ja aineiden pitoisuudet: sameus, kiintoaine, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi ja nitraattityppi, pH, kloridi, sähköjohtavuus, COD_{Mn}, rauta, sulfaatti ja arseeni sekä öljyhiilivedyt (C₁₀-C₄₀). Näytteenoton yhteydessä on mitattava virtaama. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa viereisillä tiloilla.

Ottamistoiminta

Ottamisalueella tulee huolehtia esimerkiksi siitä, että sinne ei muodostu sortumalla alttiita jyrkkiä luiskia tai talviaikana routalippoja. Onnettomuuksia ottamisalueella voidaan estää oikeilla työtavoilla etenkin luiskien ja rinteiden läheisyydessä. Alueen yleistä turvallisuutta voidaan parantaa suoja-aidoilla, informaatiotauluilla, varoitusmerkeillä, valvonnalla sekä estämällä asiattomien henkilöiden ja ajoneuvojen liikkuminen alueella asentamalla ottamisalueelle johtaville teille lukittavat puomit tai muut esteet.

Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta- ja tankkausalueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. Alueelle tulee varata imeytysainetta, jonka avulla mahdolliset öljy- tai polttoainevuodot voidaan kerätä talteen. Vuotojen torjuntaa varten koneissa on hyvä olla käytössä letkurikkoventtiilit ja imeytysmattoa. Koneet ja huoltoautot on syytä varustaa alkusammutuskalustolla tulipalon varalle.

Mahdollisista ympäristöön kohdistuvista onnettomuus- ja häiriötilanteista on ilmoitettava pelastuslaitokselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle. Onnettomuus- ja häiriötilanteista aiheutuvat ympäristö- ja muut vahingot on pyrittävä estämään tai rajaamaan mahdollisimman tehokkaasti. Häiriön sattuessa toiminnanharjoittajan tulee keskeyttää toiminta ja poistaa häiriö ennen tuotannon jatkamista. Jos maaperään tai pohjaveteen on päässyt jätettä tai muuta ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on aiheuttajan välittömästi ilmoitettava siitä valvontaviranomaiselle.

Jälkihoito

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan (Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestävään käyttöön, 2023) mukaisesti. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle

soveltumattoman käytön estäminen. Jälkihoito on tarkemmin käsitelty oppaassa s. 144 alkaen.

Jälkihoitoon alueelle voi tuoda vain puhtaita maita alueella jo olevan aineksen lisäksi. Noin puolen metrin paksuinen maakerros on riittävä metsän kasvulle ja alueen sopeuttamiselle ympäröivään luontoon ja maisemaan. Tätä paksumman kerroksen käyttö voidaan katsoa ylijäämämassojen sijoittamiseksi. Alueelle ei saa muodostua luvatonta maankaatopaikkaa. Maisemointiin ei saa käyttää maa-aineksia, joiden mukana alueelle pääsee vieraslajeja (lupiini, jättipalsami, jättiputki). Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi, kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi.

Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastualueen ympäristönsuojelu sekä yhdyskunnat ja luonto -yksiköissä.

Hyväksyntä

Tämän lausunnon on esitellyt ylitarkastaja Ville Salovaara ja ratkaissut ylitarkastaja Johanna Narvi. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Tämä asiakirja PIRELY/12953/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/12953/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Salovaara Ville 21.02.2025 10:12

Ratkaisija Narvi Johanna 21.02.2025 10:12